

24.09.2014

Kj/24

§ 309

Sj / Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om en nordisk skola

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite
- 2 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite (allekirjoitettu)

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Marcus Rantala och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden i samarbete med huvudstadsregionens övriga kommuner ska utreda möjligheterna att grunda en nordisk skola där undervisningsspråken är svenska och finska.

Det är angivet i 4 § i lagen om grundläggande utbildning att kommunen är skyldig att för barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område ordna grundläggande utbildning samt förskoleundervisning året innan läroplikten uppkommer. Kommunen kan ordna tjänsterna själv eller i samråd med andra kommuner eller genom att skaffa tjänsterna av anordnare av grundläggande utbildning. En kommun som har såväl finsk- som svenskspråkiga invånare är skyldig att ordna grundläggande utbildning och förskoleundervisning separat för vardera språkgruppen.

Enligt 10 § i lagen om grundläggande utbildning är skolans undervisningsspråk antingen finska eller svenska. Om utbildningsanordnaren meddelar undervisning på fler än ett undervisningsspråk och eleven har förmåga att studera på detta språk, får vårdnadshavaren välja undervisningsspråket. I en särskild

undervisningsgrupp eller skola kan undervisningen dessutom huvudsakligen eller uteslutande meddelas på något annat språk än finska eller svenska.

Det framgår av 28 § i lagen om grundläggande utbildning att en läropliktig också kan ansöka om inträde till en annan skola än sin egen närskola. När elever antas ska enhetliga antagningsgrunder tillämpas på samtliga sökande. Om undervisningen följer en läroplan med tonvikten lagd på ett eller flera läroämnena, kan vid elevantagningen också ordnas ett prov för att pröva elevernas anlag för undervisningen. Kommunen kan dock bestämma att till undervisning som kommunen ordnar i första hand anta barn som är bosatta i kommunen.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande från utbildningsnämnden och framhåller att det finns ett stort och mångsidigt utbud av språkbadsundervisning och undervisning på främmande språk i Helsingfors. Sex av stadens egna finska grundskolor har språkbadsundervisning på svenska i årskurserna 1–6, och tre skolor har sådan undervisning i årskurserna 7–9. Dessutom har en privat avtalsskola språkbadsundervisning på svenska i årskurserna 7–9. Språkbadsundervisningen är huvudsakligen avsedd för elever som varit på ett språkbadsdaghem, och principerna för elevantagning i första hand följs.

Undervisning på främmande språk erbjuds i årskurserna 1–6 i sju av stadens grundskolor och i årskurserna 7–9 i fyra. Det är fråga om engelska, franska, ryska, estniska, spanska och kinesiska. Dessutom ges undervisning på engelska, ryska, tyska och franska i privata och statliga skolor i Helsingfors.

Principerna för elevantagning i andra hand gäller för undervisningen på främmande språk. Antagningen sker genom ett urvalsprov där de sökandes språkkunskaper bedöms. Elever från andra kommuner kan antas om det finns plats i skolan efter att elever som bor i Helsingfors antagits genom antagning i första och andra hand.

Reviderade riksomfattande grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen börjar gälla 1.8.2016, likaså en ny timfördelning. I samband med att läroplanerna för de enskilda skolorna i Helsingfors revideras kommer nätet av skolor med språkbadsundervisning eller undervisning på främmande språk att gås igenom.

Det utreds i samband med revideringen av läroplanerna hur undervisning på svenska skulle kunna ges enligt samma modell som undervisning på främmande språk, vilket betyder att principerna för elevantagning i andra hand följs. Praktiska frågor som har att göra med

24.09.2014

Kj/24

bl.a. vilken ställning sökande från andra kommuner har, läget för skolan, organisationsmodellen och samarbetet mellan kommunerna i huvudstadsregionen bör då utredas för att en nordisk skola ska kunna grundas, om så beslutats, när den nya läroplanen träder i kraft år 2016. Utbildningsverkets utredning ska vara klar 30.4.2015.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite
- 2 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 15.09.2014 § 922

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Marcus Rantalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

15.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Esittelijän perusteluiden viimeinen kappale muutetaan muotoon:

"Opetussuunnitelmia uudistettaessa selvitetään, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön

24.09.2014

Kj/24

kysymykset niin että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016. Opetusviraston selvitys tulee olla valmis 30.4.2015."

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esittelijän perusteluiden viimeinen kappale muutetaan muotoon:

"Opetussuunnitelmia uudistettaessa selvitetään, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016. Opetusviraston selvitys tulee olla valmis 30.4.2015."

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Kauko Koskinen, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Tatu Rauhamäki

Ei-äännet: 10

Otso Kivekäs, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 5 - 10 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

08.09.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.04.2014 § 63

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Koulun opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen. Lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä (perusopetuslain 10 §.) Opetussuunnitelman perusteiden (2004) mukaan silloin, kun opetusta annetaan pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä, kysymys on vieraskielisestä tai kielikylpyopetuksesta. Nimityksestä päättää opetuksen järjestäjä.

Oppilaalla on oikeus käydä kunnan osoittamaa koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähimpään tarkoituksen mukaiseen kouluun. Kyseessä on tällöin toissijainen oppilaaksiotto ja hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia (perusopetuslain 6 ja 28§).

Helsingissä vieraskieliseen opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan kielitaitoa. Kyseessä on toissijainen oppilaaksiotto. Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen (13.9.2005 § 102) mukaan toissijaisessa oppilaaksiotossa

otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita. Toissijaisessa oppilaaksiotossa voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi- ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen.

Helsingin kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan silloin, kun suomenkielisessä peruskoulussa opetetaan ruotsin kielellä, kyseessä on kielikylpyopetus. Kielikylpyopetukseen on rakennettu yhtenäiset oppimispolut 1. luokalta 9. luokkaan saakka. Oppilaaksiotossa noudatetaan ensisijaisen oppilaaksioton periaatteita ja opetus on pääosin tarkoitettu oppilaille, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodissa.

Helsingissä on laaja ja monipuolinen tarjonta kielikylpy- ja vieraskielisessä opetuksessa. Helsingin kaupungin omissa peruskouluissa ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kuudessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 kolmessa koulussa. Lisäksi yhdessä yksityisessä sopimuskoulussa tarjotaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokille 7-9.

Vieraskielistä opetusta Helsingin kaupungin peruskouluissa tarjotaan vuosiluokille 1-6 seitsemässä koulussa ja vuosiluokille 7-9 neljässä koulussa. Opetusta annetaan seuraavilla kielillä: suomi-ranska, suomi-venäjä, suomi-viro, suomi-espanja, suomi-kiina ja suomi-englanti. Englannin kielistä opetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kahdessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 yhdessä koulussa. Lisäksi Helsingissä sijaitsevilla yksityisten ja valtion ylläpitämissä kouluissa vieraskielistä opetusta annetaan englannin, venäjän, saksan ja ranskan kielellä. Helsingissä vieraskielistä ja kielikylpyopetusta antavilla kouluilla on käytettävissä opetukseen samanlaiset tuntimäärät kuin muissa kouluissa. Opetusvirastolla ei ole taloudellisesti mahdollista lisätä vieraskielisen opetuksen tai kielikylpyopetuksen resursseja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja tuntijako uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmien uudistamista tullaan tarkistamaan vieraskielisen opetuksen ja kielikylpyopetuksen verkko. Opetussuunnitelmia uudistettaessa voidaan selvittää, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin Helsingissä toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaaksiotossa noudatettaisiin vieraskielisen opetuksen toissijaisia oppilaaksioton kriteereitä. Ulkokuntalaisten oppilaiden asema otettaessa oppilaita pohjoismaiseen kouluun tulisi selvittää erillään muusta toissijaisesta oppilaaksiotosta. Lisäksi tulisi ratkaista koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016.

24.09.2014

Kj/24

Käsittely

15.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman ehdotti, että kappaleet 8 ("Vieraskielistä opetusta Helsingin...") ja 9 ("Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet...") korvataan seuraavalla kappaleella:

"Helsingissä on tällä hetkellä käytössä useita erilaisia pedagogisia ratkaisuja, joiden avulla tuetaan suomi-ruotsi-kaksikielisyyttä. Sen sijaan pitkälle vietyä, kaksikieliseen pedagogiikkaan perustuvaa koulumuotoa ei ole. Kaksikielisen koulun visiota kohtaan on viime vuosina osoitettu paljon kiinnostusta. Lautakunta katsoo, että Helsingin tulisi olla edelläkävijänä pääkaupunkialueen olosuhteisiin sovelletun kaksikielisen opetusmuodon kehittämisessä. Siksi lautakunta suosittaa, että kaupunki hakisi eritysluvan suomi-ruotsi-kaksikielisen perusopetuksen koulumuodon kokeiluhankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen kesto olisi noin 10 vuotta, jonka jälkeen tehtäisiin perusteellinen arviointi sen mahdollisesta laajentamisesta. Uuden koulumuodon kehittämisessä tehtäisiin tiivistä yhteistyötä muun muassa Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa. Tämän tyyppiseen tutkimus- ja kehitystyöhön kaupunki voisi saada merkittävää ulkopuolista rahoitusta. Olisi luontevaa, että koko kaupunki olisi koulun oppilaaksiottoalue, ja myös naapurikunnista voisi hakea kouluun toissijaisen oppilaaksioton periaatteiden mukaisesti. Lautakunta ehdottaa että opetusvirasto käynnistäisi hankkeen esivalmistelut syksyllä 2014 ja että vuoden 2015 budjettiin varattaisiin resurssit hankesuunnitelman laatimiseen."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Ekman ehdotti, että edellä mainitun kappaleen 9 loppuun tehdään seuraava lisäys: "niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016."

Kannattajat jäsen Rydman, puheenjohtaja Krohn

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

24.09.2014

Kj/24

Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi